

[Chr. Rasmussen.]
 gange tidligere har draget det frem her i tinget, nemlig ved behandlingen af de årlige udlånslove. Men baggrunden nu er frygten for de administrationsvanskeligheder, der vil opstå, hvis loven skal fortsætte i sin nuværende form. Det har i flere tilfælde vist sig at være vanskeligt efter 13. almindelige vurdering; jeg har vist loy at hævde, at loven er blevet helt urimelig.

Ligningsdirektoratet har opgjort den gennemsnitlige pris på landbrugsejendomme i 1968 til 15 pct. over vurderingen, hvilket er ensbetydende med, at en række ejendomme er solgt til vurderingspris eller eventuelt en lavere pris. Det er derfor helt urimeligt fortsat at arbejde med en pantsætningsgrænse for statslån på 120 pct. af ejendomsværdien. Der var en vis rimelighed i det på det tidspunkt, da denne bestemmelse blev sat ind i loven, fordi afstanden dengang var meget stor mellem vurderings- og handelsprisen. Dette er ikke tilfældet efter 13. almindelige vurdering og kan heller ikke forventes at blive det efter 14. alm. vurdering, slet ikke med de ændringer, der er sket i vurderingsloven.

Derfor mit spørgsmål: vil ministeren foreslå, at loven ændres, således at vurderingspris og pantsætningsgrænse bliver den samme, sådan som tilfældet er i loven om arbejderboliger på landet?

Landbrugsministeren (Peter Larsen):
 Spørgsmålet om, hvorvidt der er fornøden pantsikkerhed ved en pantsætningsgrænse på 120 pct. af den til enhver tid værende ejendomsværdi, blev berørt i forbindelse med den sidste lovændring, der fandt sted i 1967. Der blev dengang foretaget en undersøgelse af statens tab ved tvangsauktioner af husmandsbrug i perioden 1. januar 1961-31. december 1965, og da tabene havde været ganske ubetydelige, var man af den opfattelse, at den hidtidige lånegrænse stadig burde opretholdes, hvorved også måtte tages i betragtning, at pantet normalt ud over ejendom og bygninger vil omfatte løsøre værdier.

En nylig foretagen undersøgelse, nemlig fra perioden 1966 til dato, har vist, at der i denne periode på 3¼ år har været et samlet tab på ca. 98.000 kr. på i alt 3 ejendomme. Jeg kan oplyse, at der i samme

periode har været en fortjeneste på ca. 18.000 kr. på andre 3 ejendomme. En automatisk rykningsbestemmelse er, set fra et administrativt synspunkt, en hensigtsmæssig ordning; men om den hidtidige grænse også i dag er — og vel navnlig, som hr. Chr. Rasmussen peger på, efter den 14. almindelige vurdering vil være — forsvarlig, er et andet spørgsmål. Jeg er dog af den opfattelse, at en vis reduktion af pantsætningsgrænsen kan forekomme rimelig.

Sagen har også, som nævnt af hr. Chr. Rasmussen, været drøftet ved flere lejligheder i jordlovsudvalgets forretningsudvalg, og spørgsmålet om nedsættelse af pantsætningsgrænsen vil blive behandlet af det under landbokommissionen netop nedsatte underudvalg, der skal undersøge hensigtsmæssigheden af de nugældende bestemmelser i statshusmandsloven og behovet for en koordination af lånelovgivningen og låneadministrationen til foranstaltninger vedrørende landbrugsejendomme. Jeg har bedt dette underudvalg fremskynde behandlingen af spørgsmålet om pantsætningsgrænsen for lån i henhold til statshusmandsloven, og jeg håber, det fører til, at vi til efteråret kan tage hele dette spørgsmål op.

Jeg vil dog tilføje, at en nedsættelse af grænsen for den automatiske rykning umiddelbart kun vil få virkning for de lån, der bevilges efter en lovændrings gennemførelse, og for tidligere ydede lån, der efter dette tidspunkt konverteres. Men som sagt, jeg håber, at vi i næste folketingsår kan få en samlet bedømmelse og også en vis imødekommenhed af det spørgsmål, hr. Chr. Rasmussen her har rejst.

Chr. Rasmussen: Jeg må naturligvis takke landbrugsministeren for svaret. Jeg er da helt klar over, at man ikke ved at ændre loven kan ændre det, der allerede er sket; det må man affinde sig med. Men min frygt er, at 14. almindelige vurdering, hvor man vurderer beboelse for sig og det øvrige for sig, vil føre til en højere vurdering, og lægger man så 20 pct. ovenpå, er vi ude i noget, som gør, at enhver landmand i hvert fald i dag må sige, at så har han i virkeligheden ingen som helst eksistensmuligheder.
 I øvrigt er der det kuriøse i det, at vi